

CYFROWE BAZY DANYCH PRZESTRZENNYCH

Laboratorium

Ćwiczenie 6: Europejska baza danych dotyczących pokrycia/użytkowania terenu „CORINE Land Cover” (CLC)

“Program **CORINE** (fr. COoRdination de l’Information sur l’Environnement / ang. CO-oRdination of INformation on Environment) został uruchomiony w roku 1985 przez Wspólnotę Europejską. Jego celem było:

- zgromadzenie zharmonizowanych informacji o stanie środowiska geograficznego w zakresie priorytetowych tematów dla wszystkich krajów Wspólnoty;
- skoordynowanie wysiłków w zakresie gromadzenia danych i organizacji informacji na szczeblu krajów członkowskich i na szczeblu międzynarodowym;
- zagwarantowanie spójności informacji i zapewnienie kompatybilności danych.

Zebrane w ten sposób informacje miały służyć ujednoliceniu polityki środowiskowej i rolnejw krajach Wspólnoty. Podstawę prawną projektu stanowiła Decyzja Komisji Wspólnot Europejskich o eksperymentalnym projekcie dotyczącym gromadzenia, koordynacji i zapewnienia spójności informacji o stanie środowiska i zasobów naturalnych Wspólnoty (Journal Officiel Loi no. 176 z 6 lipca 1985). W skład programu wchodziły następujące podprogramy: **CORINE Land Cover** (CLC) – kartowanie pokrycia terenu / użytkowania ziemi, **CORINE Biotopes** inwentaryzacja biotopów oraz **CORINAIR** – harmonizacja informacji o emisji i depozycji szkodliwych substancji do atmosfery. W początkach lat 90 ubiegłego wieku założono, w ramach środków funduszu PHARE, rozszerzenie programu CORINE na kraje Europy Środkowej. W 1993 roku Polska, Republika Czeska, Słowacja, Węgry, Rumunia i Bułgaria przystąpiły do realizacji programu CORINE Land Cover.

Istotą programu **CORINE Land Cover (CLC)** jest dostarczenie aktualnej informacji dotyczącej pokrycia terenu/użytkowania ziemi na obszarze całej Europy w regularnym cyklu oraz wykazanie zmian zachodzących między kolejnymi cyklami. Zarówno szczegółowość, jak i zakres tematyczny zbieranych danych zostały dostosowane przede wszystkim do potrzeb Unii Europejskiej, w tym Wspólnej Polityki Rolnej oraz polityki środowiskowej prowadzonej przez Dyrektoriat Generalny XI oraz Europejską Agencję Środowiska (EEA).

Przyjęta nomenklatura pokrycia terenu CLC poziom 3, autorstwa Y. Heymanna i G. Croisille objęła wszystkie formy pokrycia terenu występujące na kontynencie europejskim.

Polska uczestniczyła w realizacji wszystkich dotychczasowych edycji projektów CORINE Land Cover, w wyniku których zostały opracowane następujące bazy danych:

- CLC1990,
- CLC2000 i baza zmian CLC1990-2000 (CLC-Change 1990-2000),
- CLC2006 i baza zmian CLC2000-2006 (CLC-Change 2000-2006),
- CLC2012 i baza zmian CLC2006-2012 (CLC-Change 2006-2012).
- CLC2018 i baza zmian CLC2012-2018 (CLC-Change 2012-2018).

Jednostką odpowiedzialną za koordynację projektów CLC na poziomie europejskim (od projektu CLC2000) jest Europejska Agencja Środowiska (EEA). Zarówno w przypadku CLC2000 jak i CLC2006 za realizację projektów na poziomie krajowym odpowiedzialny był Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ), w którym ulokowany jest Krajowy Punkt Kontaktowy ds. współpracy z EEA w ramach Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (EIONET), oraz Krajowe Centrum Referencyjne EIONET ds. pokrycia terenu. Bezpośrednim wykonawcą prac związanych z realizacją projektów CLC1990, CLC2000, CLC2006 i CLC2012 w Polsce był Instytut Geodezji i Kartografii (IGiK), pełniący również rolę jednego z Krajowych Centrów Referencyjnych EIONET ds. pokrycia terenu.

Należy podkreślić, że realizacja projektu CLC2012, odbywała się w ramach programu Copernicus GIO Land Monitoring, finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Właścicielem danych powstałych w ramach ww. projektu CLC jest Unia Europejska. Jednostką odpowiedzialną za rozpowszechnianie wyników projektów CLC2000, CLC2006, CLC2012 oraz CLC2018 na poziomie krajowym jest GIOŚ. Zgodnie z założeniami twórców projektu jego wyniki w postaci m.in. baz danych CORINE Land Cover są szeroko wykorzystywane zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak też krajowym. Dla wielu krajów, w tym Polski, jest to jedyna, systematycznie aktualizowana, baza danych pokrywająca obszar całego kraju, wykonana według jednolitych zasad. Zgodnie z założeniami poprzednich projektów bazy danych wykonane dla Polski zintegrowane są z innymi bazami krajów uczestniczących w projekcie w jeden system europejski.”

Powyższe podstawowe informacje dotyczące programu CORINE Land Cover zaczerpnięto ze strony: http://clc.gios.gov.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=7&Itemid=308. Znajdują się tam także inne, bardziej szczegółowe informacje.

1. Dane CLC wykorzystywane są zarówno w analizach z zakresu nauk przyrodniczych, jak i społeczno-ekonomicznych. Są też pomocne we wspólnotowym planowaniu strategicznym w skali ogółouropejskiej, a także w planowaniu w skali krajowej.
2. Zbiory danych CLC udostępniane są w formie rastrowej w formacie GeoTIFF z dokładnością przestrzenną 100 m oraz w formie wektorowej w postaci poligonów zgeneralizowanych do skali 1:100 000.
3. Dane dla całej Europy można pobrać bezpośrednio, bez logowania ze strony Europejskiej Agencji Środowiska (European Environment Agency: <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps>), dla Polski po przejściu procedury rejestracyjnej ze stron Głównego

Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) oraz po utworzeniu konta ze strony <http://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover/view>

4. Dla rastrowych i wektorowych danych CLC dostępne są odpowiednie i zestandaryzowane legendy.

Praca do wykonania:

Na podstawie rastrowych zbiorów danych CLC pobranych ze strony Europejskiej Agencji Środowiska wykonaj mapy pokrycia / użytkowania terenu w latach 1990, 2000, 2006, 2012 i 2018 oraz mapy zmian pokrycia / użytkowania terenu w latach 1990-2000, 2000-2006, 2006-2012 i 2012-2018 dla wybranego przez prowadzącego kraju w Europie pamiętając o ustawieniu prawidłowej symboliki legendy. Odpowiedz też na postawione pytania. Szczegółowe informacje znajdują się w sprawozdaniu.

SPRAWOZDANIE

Geografia, semestr 3, studia 2°

Cyfrowe bazy danych przestrzennych

Rok akademicki: 2023-2024

Imię i nazwisko:

Ćwiczenie 4: Europejska baza danych dotyczących pokrycia/użytkowania terenu „CORINE Land Cover” (CLC)

Opracowywany kraj:.....

1. Mapa pokrycia / użytkowania terenu w 1990 r.
...
2. Mapa pokrycia / użytkowania terenu w 2000 r.
...
3. Mapa zmian pokrycia / użytkowania terenu w latach 1990-2000.
...
4. Mapa pokrycia / użytkowania terenu w 2006 r.
...
5. Mapa zmian pokrycia / użytkowania terenu w latach 2000-2006.
...
6. Mapa pokrycia / użytkowania terenu w 2012 r.
...
7. Mapa zmian pokrycia / użytkowania terenu w latach 2006-2012.
...
8. Mapa pokrycia / użytkowania terenu w 2018 r.
...
9. Mapa zmian pokrycia / użytkowania terenu w latach 2012-2018.
...

1. Jakie formy pokrycia / użytkowania terenu dominują obecnie w obszarze opracowywanego kraju?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Jakie formy pokrycia / użytkowania terenu uległy największym zmianom w analizowanym czasie?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Jakie były główne kierunki zmian pokrycia / użytkowania terenu w analizowanym czasie?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....